

Antalya Kurban'a hazır

ATB'de Kurban Bayramı öncesi bir araya gelen sektör temsilcileri, hayvancılık ve et ticaretindeki sorunlar, çözüm önerileri ve beklentileri belirlemek üzere 'Sektörel Analiz Toplantısı' düzenledi.

Esra ALTUNKES'in haberi 4'te

Antalya Kurban'a hazır

ATB'de Kurban Bayramı öncesi bir araya gelen sektör temsilcileri, hayvancılık ve et ticaretindeki sorunlar, çözüm önerileri ve beklentileri belirlemek üzere 'Sektörel Analiz Toplantısı' düzenledi

Esra ALTUNKES

Antalya Ticaret Borsası'nda (ATB) Kurban Bayramı öncesi bir araya gelen sektör temsilcileri, hayvancılık ve et ticaretindeki sorunlar, çözüm önerileri ve beklentileri belirlemek üzere 'Sektörel Analiz Toplantısı' düzenledi. Toplantıda sektör temsilcileri, kurbanlık kampanyaları düzenleyen süpermarket yetkililerine tepki gösterdi. **Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği** Başkanı Zeliha Öztürk, Antalya'da geçen yıl Kurban Bayramı'nda 150 bin küçükbaş kesimi yapıldığını, bu yıl ise 185 bin kurban kesimi tahmin edildiğini söyledi. Öztürk, geçen yıl karkas kilogram fiyatının 18 ile 20 TL arasında olan küçükbaşların bu yılki fiyatının 20-24 TL'ye yükseldiğini açıkladı. Kesilen küçükbaş kurbanlıkların yüzde 80'inin keçi, yüzde 20'sinin de koyun olduğunu aktaran Öztürk, Kurban Hizmetleri Komisyonu tarafından açıklanan kurban satış ve kesim yerleriyle ilgili Muratpaşa ve Konyaaltı ilçelerinde geçen yıllarda satış yapılabilen bazı alanların iptal edildiğini, bu durumun üreticilerle mevcut tüketicinin buluşmasını engelleyeceği ve üreticinin tedirgin ettiğini söyledi. Başkan Öztürk, komisyon kararının yeniden gözden geçirilmesini istedi. Süpermarketlerin kurbanlık kampanyalarının tüke-

ticiyi yandırdığını ifade eden Öztürk, marketlerin afişlerinde 'Minimum 12, maksimum 15 kg keçi' yazdığını belirterek, 'Biz buna 'toklu' bile demiyoruz. O, daha süt kuzusu. 15 kilogramlık hayvanı kimseler, keçi' diye yutturmasın. Yapmayın, etmeyin, vatandaşın dini duygularıyla bu kadar oynamayın. Süt kuzusu o daha, keçi değil. Devlet eliyle kurbanı haiz olma olayının halledilmesi gerekiyor. Koca koca pankartlarla günah işletiliyor' dedi.

'Kurbanlık sıkıntısı yok'

Antalya Kırmızı Et Üreticileri Birliği Başkanı İhan Ayhan Antalya'da Kurban Bayramı'na hazır olduğunu ve üreticinin hayvan sıkıntısı olmadığını kaydetti. Antalya'da geçen sene 9 bin büyükbaş kurbanlık sayısının bu yıl 12 bin olmasını beklediklerini aktaran Ayhan, 'Ucuza kurban alacağız' diye son güne kadar beklenilmemesi gerektiğini söyledi. Kurban kesimi ve et saklama yöntemi nedeniyle milyonlarca lira zararın oluştuğuna da dikkat çeken Ayhan, kesimden sonra etin kesimlikle poşete konulmaması ve en az 2-3 saat kılmalı odada bekletilmesi gerektiğini söyledi. Etin, kaba kıyma gibi işlemler için de 2-3 gün sonra götürülmesi gerektiğini anlatan Ayhan,

"Sıcak et birbirine değdiği zaman yanıyor. Vatandaş kesimi yapıp, poşete koyuyor ve buzdolabına atıyor. Sonra et bozuluyor" diye konuştu.

'Gününde kesilmeli'

ATB Meclis üyesi Ata Sönmez ise en büyük mezbahada bile günde 3-4 bin küçükbaş, 500-600 büyükbaş kesimi yapılabildiğini belirterek, marketlerdeki kurban kesiminin denetlenmesi gerektiğini söyledi. Sönmez, 'Marketler milyonlarca hayvanı bir günde nasıl kesiyor, paketleniyor ve vatandaşa gönderiyor. Dolayısıyla önceden kesim yapıyor. Bu da 'kurban' olmuyor, 'adak' oluyor. Yani; vatandaş niye kandırılıyor? Kesimlikle kurban önce kesilip, paketleniyor. Kurbanın gününde kesilmesi gerekir' dedi. Antalya Tarım ve Ormanlık İl Müdürü Gürsel Coşkun, Antalya'da bu yıl Kurban Hizmetleri Komisyonu tarafından 57 satış yeri, 82 de kesim yeri belirlendiğini, bu yerlerin listesinin ise internet üzerinden yayımlandığını açıkladı. Bayram öncesinde ve sonrasında, 19 ilçede denetim ekiplerinin görev başında olacağını aktardı.

KURBAN SIKINTISI YOK

ATB, bayram öncesi kurban varlığı ve et ticaretini görüşmek üzere Sektörel Analiz Toplantısı düzenledi. ■ 5'te

Kurban sıkıntısı yok

ANTALYA Ticaret Borsası (ATB) Kurban Bayramı öncesinde Kurban ve Et Ticareti Sektörel Analiz Toplantısı düzenledi. Kırmızı Et Üreticileri Birliği Başkanı İlhan Ayhan, Kurban Bayramı öncesinde Antalya'da büyükbaş hayvan varlığında sıkıntı olmadığını bildirirken, geçen yıl 9 bin büyükbaşın kurban olarak kesildiğini bu yıl rakamın 12 bin büyükbaşa çıkmasını belediklerini bildirdi. Kurbanlıkların fiyatının geçen yıla göre yüzde 10-15 civarında artacağını söyleyen İlhan Ayhan, "Dövizdeki yükseliş ithal olan yem fiyatlarına yansıdı. Geçen yıl 44 TL olan yemi 70 TL'ye satın aldık. Diğer girdi maliyetlerinde de ciddi artışlar var. Bu artış kurban fiyatlarına yansıtacak" diye konuştu.

Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği Başkanı Zeliha Öztürk ise Kurban Bayramı'nda 185 bin **küçükbaş hayvanın** kurban edileceğini ifade etti. **İHA**

“Marketlerdeki

KURBAN KESİMİ denetlenmeli”

ATB Meclis ve 5. Meslek Komitesi Üyesi Ata Sönmez, marketlerde kurban satışını eleştirirken, marketlerin tüketiciyi yanıltıcı uygulamalarda bulunduğunu ileri sürdü. Ata Sönmez, en büyük mezbahada bile günde 3- 4 bin küçükbaş, 500- 600 büyükbaş kesimi yapılabildiğini belirterek, marketlerdeki kurban kesiminin denetlenmesi gerektiğini söyledi.

AYHAN: “KURBANLIK SIKINTISI YOK”

Kırmızı Et Üreticileri Birliği Başkanı İlhan Ayhan, Kurban Bayramı öncesinde Antalya’da büyükbaş hayvan varlığında sıkıntı olmadığını bildirirken, geçen yıl 9 bin büyükbaşın kurban olarak kesildiğini bu yıl rakamın 12 bin büyükbaşa çıkmasını beklediklerini bildirdi. Kurbanlıkların fiyatının geçen yıla göre yüzde 10-15 civarında artacağını söyleyen İlhan Ayhan, “Dövizdeki yükseliş ithal olan yem fiyatlarına yansdı.” diye konuştu.

SÖNMEZ: “MARKETLERDE KESİME ELEŞTİRİ

ATB Meclis ve 5. Meslek Komitesi Üyesi Ata Sönmez, marketlerde kurban satışını eleştirirken, marketlerin tüketiciyi yanıltıcı uygulamalarda bulunduğunu ileri sürdü. Ata Sönmez, en büyük mezbahada bile günde 3- 4 bin küçükbaş, 500- 600 büyükbaş kesimi yapılabildiğini belirterek, marketlerdeki kurban kesiminin denetlenmesi gerektiğini söyledi. 6’DA

“Marketlerdeki kurban kesimi denetlenmeli”

ATB Meclis ve 5. Meslek Komitesi Üyesi Ata Sönmez, marketlerde kurban satışını eleştirirken, marketlerin tüketiciyi yanıltıcı uygulamalarda bulunduğunu ileri sürdü. Ata Sönmez, en büyük mezbahada bile günde 3- 4 bin küçükbaş, 500- 600 büyükbaş kesimi yapılabildiğini belirterek, marketlerdeki kurban kesiminin denetlenmesi gerektiğini söyledi.

Antalya Ticaret Borsası (ATB), Kurban Bayramı öncesinde kurban varlığı ve et ticaretini görüşmek üzere paydaşların katılımıyla Kurban ve Et Ticareti Sektörel Analiz toplantısı düzenledi.

ATB'de Kurban Bayramı öncesinde Kurban ve Et Ticareti Sektörel Analiz toplantısı düzenledi. Ziraat Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Üyesi Musa Toros'un moderatörlüğünde düzenlenen toplantıya, Antalya Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Üyesi Cüneyt Doğan, Tarım ve Ormanlık İl Müdürlüğü Hayvan Sağlığı ve Yetiştiriciliği Şube Müdürü Gürsel Coşkun, ATB 2. Meslek Komitesi Üyeleri, ATSO 2. Meslek Komitesi üyeleri ile sektör paydaşları katıldı.

ATB Yönetim Kurulu Üyesi Cüneyt Doğan, Kurban Bayramı öncesinde kurban ve et ticaretiyle ilgili konuları sektör paydaşlarıyla görüşmek üzere Sektörel Analiz Toplantısı düzenlediklerini belirterek, toplantının çıktılarının ilgili kurumlarla paylaşılacağını söyledi. Moderatör Musa Toros, Kurban Bayramı'nın ülkedeki en büyük ekonomik hareketlerden biri olduğunu belirterek, Antalya Ticaret Borsası'nın bu hareketlilik öncesinde sektörün paydaşlarını toplamasının önemine dikkat çekti. Toros, son günlerde hayvan varlığı, et ve süt fiyatının gündemde olduğunu belirterek, toplantıda sektör paydaşlarının görüş ve önerilerini alacaklarını kaydetti.

AYHAN: “KURBANLIK SIKINTISI YOK”
Kırmızı Et Üreticileri Birliği Başkanı İlhan Ayhan, Kurban Bayramı öncesinde Antalya'da büyükbaş hayvan varlığında sıkıntı olmadığını bildirirken, geçen yıl 9 bin büyükbaşın kurban olarak kesildiğini bu yıl rakamın 12 bin büyükbaşa çıkmasını beklediklerini bildirdi. Kurbanlıkların fiyatının geçen yıla göre yüzde 10-15 civarında artacağını söyleyen İlhan Ayhan, “Dövizdeki yükseliş ithal olan yem fiyatlarına yansdı. Geçen yıl 44 TL olan yem 70 TL'ye satın aldık. Diğer girdi maliyetlerinde de ciddi artışlar var. Bu artış kurban fiyatlarına yansıtacak” diye konuştu.

ÖZTÜRK: “185 BİN KEÇİ KUYUN KESİLECEK”
Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği Başkanı Zeliha Öztürk, Kurban Bayramı'nda

185 bin küçükbaş hayvanın kurban edileceğini bildirirken, “Kurban'da küçükbaş hayvan varlığımızda da sıkıntı yok” dedi. Küçükbaş hayvanın yüzde 80'inin keçi, yüzde 20'sinin koyun olarak kesildiğini söyleyen Öztürk, geçen yıl kilogramı 18-20 TL'den kesilen kurbanlıkların bu yıl 22-24 TL'den kesileceğine dikkat çekti. Antalya'daki satış ve kesim alanlarının önemini vurgulayan Öztürk, bazı belediyelerin satış ve kesim yerini ayrı ayrı belirlediğini, bunun yanlış olduğunu kaydetti. Öztürk, “Satış ve kesim yerleri bir arada olmalı. Kurbanın satın alan kişi nerede kesim yapacak?” diye sordu.

Süpermarketlerin kurbanlık kampanyalarının tüketiciyi yanılttığını savunan Zeliha Öztürk, marketlerin afişlerinde ‘Minimum 12, maksimum 15 kilogram koç’ yazdığını belirterek, “Biz buna ‘toklu’ bile demiyoruz. O, daha süt kuzusu. 15 kilogramlık hayvanı kimse, ‘koç’ diye yutturmasın. Yapmayın, etmeyin, vatandaşın dini duygularıyla bu kadar oynamayın. Süt kuzusu o daha, koç değil. Devlet eliyle kurbanı haiz olma olayının halledilmesi gerekiyor. Koca koca pankartlarla günah işletiliyor” diye konuştu.

COŞKUN: “DIŞI HAYVAN KURBAN ETMEK YASAK”

Tarım ve Ormanlık İl Müdürlüğü Hayvan Sağlığı ve Yetiştiriciliği Şube Müdürü Gürsel Coşkun, Kurban komisyonunca Antalya'da 82 kesim, 51 satış yeri belirlendiğini belirterek, hayvan ve insan sağlığını tehlikeye atmayacak önlemleri aldıklarını bildirdi. Kurban alınırken, kesilirken nelere dikkat edilmesi gerektiğiyle ilgili vatandaşlara dağıtılmak üzere broşürler hazırladıklarını kaydeden Coşkun, kurban satış yerlerinde de denetimlerin sıkı bir şekilde sürdürüleceğini söyledi. Coşkun, Kurban'da dışı hayvan kesiminin kesinlikle yasak olduğunu vurgularken, “Damızlık hayvan ithalatı yapılırken dışilerin kurban edilmesi tezat bir durum. Buna asla müsaade etmeyeceğiz” dedi. Coşkun alıcıların da dışı hayvan konusunda duyarlı davranmasını istedi.

BÜYÜKKAYA: “HAYVAN BORSASI KURBAN YETİŞİYOR”

Antalya Büyükşehir Belediyesi Hayvan Sağlığı ve Yetiştiriciliği Şube Müdürü Adnan Büyükkaya, ilde hayvan kesim ve satış yerleriyle ilgili sıkıntı olmadığını bildirirken, Kömürçüler'de yapımına başlanan Canlı Hayvan Borsası'nın birinci etabının Kurban Bayramı'na yetiştirileceğini kaydetti. Büyükkaya, “Antalya Ticaret Borsası ile Büyükşehir

Belediyemizin işbirliğiyle hayata geçireceği Kömürçüler'deki alanda satış ve kesim yapılabilecek” dedi.

SÖNMEZ'DEN MARKETLERDEKİ KESİME ELEŞTİRİ...

ATB Meclis ve 5. Meslek Komitesi Üyesi Ata Sönmez, marketlerde kurban satışını eleştirirken, marketlerin tüketiciyi yanıltıcı uygulamalarda bulunduğunu ileri sürdü. Ata Sönmez, en büyük mezbahada bile günde 3- 4 bin küçükbaş, 500- 600 büyükbaş kesimi yapılabildiğini belirterek, marketlerdeki kurban kesiminin denetlenmesi gerektiğini söyledi. Sönmez, marketlerin 2 saat içerisinde kurban edilen hayvanın etini eve ulaştırıldığını belirterek, “Bu mümkün değil. Acaba ne ara kesilip de hemen bu etler kurban sahibine ulaştırılıyor. Halkımızı kandırmasınlar. Marketler milyonlarca hayvanı bir günde nasıl kesiyor, paketliyor ve vatandaşlara dağıtıyor. Kurban, bayramın birinci günü sabahı ile bayramın son günü akşamına kadar yapılan kesimlere denir. Diğer adak olur” diye konuştu. ATSO 2. Meslek Komitesi üyesi Hasan Taş da marketlerin haksız rekabet içerisinde olduğunu söylerken, marketlerin kurban kesimlerinin denetlenmesini istedi.

SÜT KUZULAR BİLE KURBANLIK DIŞI SATIYOR

Toplantıya katılanlar, satışa sunulan hayvanların kurban vasfı taşıyıp taşımadığının sıkı bir şekilde kontrol edilmesini isterken, süt kuzularının bile kurbanlık olarak satıldığını uyarısında bulundu. Türkiye'de et tüketiminin Avrupa Birliği ülkelerinin çok gerisinde olduğuna dikkat çeken katılımcılar, et fiyatlarının ucuzlaması, herkesin ete ulaşması gerektiğini vurguladı. İthal etin çözüm olmadığını, aile işletmeciliğinin özendirilerek devletin de desteğiyle hayvan varlığının artırılması gerektiğini söyleyen katılımcılar, hayvancılık sektöründe girici maliyetlerinin yükselişine dikkat çekti. İşçi bulmakta sıkıntı yaşadığını belirten sektör temsilcileri, süt ve etin birlikte düşünülmesi gerektiğini vurguladı. Küçükbaş hayvanlığının teşvik edilmesini isteyen sektör temsilcileri, küçükbaşın yerli ve milli üretim olduğunu vurguladı. (İHA)

Aydın'da kurbanlık fiyatları açıklandı

Ağustos ayının gelmesi ile birlikte milyonlarca vatandaşta Kurban Bayramı heyecanı başladı. Bu önemli ibadete sayılı günler kala vatandaşlar "Kurbanlık fiyatları ne kadar" sorusunun yanıtı aramaya başladı. Konuyla ilgili açıklama yapan Aydın Kasaplar Odası Başkanı İsmail Kadı, küçükbaş canlı kilosunun 22 ile 25 lira arasında, büyükbaş canlı kilosunun ise 18-22 lira arasında değiştiğini söyledi. Geçen yıl Kurban Bayramı'nda ise, küçükbaş hayvanda canlı kilosu 20 liradan, da nada ise canlı kilosu 17 liradan satılmıştı. Bu yıl fiyatlarda 2 liralık bir artış yaşandı.

ENDÜŞÜK FİYATLIBÜYÜKBAŞ 6BİN LİRA

Büyükbaş hayvanlarda dana fiyatlarının Aydın'da 6 bin lira ile 10 bin lira arasında değiştiğini kaydeden Kadı, küçükbaşta ise bin- bin 600 lira arasında fiyat biçildiğini kaydetti.

Kadı, "Vatandaşın kurbanlığı alıp bakacak yeri olmadığı için genelde son hafta sektör hareketleniyor. Şimdi hayvan pazarında çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Bayrama bir hafta kala herkes kurban almaya başlar." dedi.

KASAPLAR BAYRAMDAN UMUTLU

Kurban kesemeyen vatandaşların bayramdan önce kasaptan et almaya başlayacağını söyleyen Kadı, "Yine havvan satışlarıyla birlikte, kasapları-

mızda da bir hareketlilik yaşanacaktır. Kurban bir hafta kala hayvan kesemeyen vatandaşlar, kasaptan el alır.

Bayramda da kıyma çekimi, et parçalama gibi işler için kasaplar uğrak noktası olacaktır." diye konuştu.

VATANDAŞLARI UYARDI

İsmail Kadı, Kurban Bayramı öncesinde vatandaşları çeşitli konularda uyardı. Kasaplar haricinde et işlemenin yasak olduğunu belirten Kadı, "Herkesin güvenilir yerlerden yani kasaplardan et işletmesini tavsiye ediyoruz. Za-

ten bakanlık bunu yasakladı. Bayram boyunca Aydın'da zabıta bunun takipçisi olacak. Yakalananlara 6 bin 500 lira civarında para cezası var. Halk sağlığı için önemli bir konu." ifadelerini kullandı. İnternet üzerinden kayıt dışı kurbanlık satanlara da dikkati çeken Kadı, şunları söyledi: "Vatandaşlar kayıt dışı satış yapanlardan kurban almamalıdır. Çünkü kurbanlık alınırken dikkat edilmesi gereken hususlar var. Veteriner Sağlık Raporu ile büyükbaş hayvanlar için pasaport, **küçükbaş hayvanlar** için nakil belgesi olan, küpelenerek kayıt altına alınmış olan, çok zayıf olmayan, gebe olmayan, yeni doğum yapmamış, hiçbir sağlık sorunu olmayan hayvanların kurban olarak tercih edilmesi gerekmektedir. Yine damızlık niteliği taşıyan dişi hayvanların kurbanlık olarak tercih edilmemesi büyük önem taşımaktadır."

DALAMA HAYVAN PAZARI YENİLENİYOR

İlçe genelinde hayvan pazarı çalışmalarını hakkında şunları kaydetti: "Kurban Bayramı nedeniyle Dalama hayvan pazarında yenileme çalışmaları da başladı. Hayvan meraları genişletildi, kurbanlık almaya veya kestirmeye gelen vatandaşların oturabileceği yerler yenilendi."

HABER : Merve DANIŞMAN

Hayvan varlığımız azalıyor!

Seyhan Ziraat Odası Başkanı Cahit İncefikir, Türkiye'nin büyük ve küçükbaş hayvan üretiminde gelişmiş ülkelerin gerisinde kaldığını söyledi. Tarım sektörleri arasında hayvancılığın, katma değer oluşturma imkanı en fazla alan olduğunu belirten Seyhan Ziraat Odası Başkanı Cahit İncefikir, hayvancılığın; et, süt ve diğer hayvansal ürünler sanayi dışında, doğrudan hayvancılığa dayalı ilaç, yem ve hayvancılık ekipman sanayi kolları ile yeni istihdam alanları da oluşturarak ekonomiye büyük katkı sağladığını kaydetti. Türkiye'de hayvan üretiminin yeteri kadar olmamasının farklı sebepleri olduğunu dile getiren İncefikir, "Ülkemiz, farklı iklim yapıları, değişik tür ve ırktan çeşitli hayvan varlığı ve halen büyük bir kısmı kırsal kesimde yaşayan nüfusu ile hayvancılık konusuna ayrı bir önem vermesi gereken konumdadır. Ancak son yıllarda bütün gelişmiş ülkelerde hayvansal üretimin toplam tarımsal üretim içindeki payı giderek artarken ülkemizde böyle bir artış sağlanamamıştır. Bunun nedenleri bakım ve besleme hataları, çevresel faktörler, hayvanlarımızın genetik kapasitelerinin yetersizliğiyle hayvancılığa hala tarımın bir kolu ve tarımın sigortası olarak bakılmasıdır" diye konuştu.

EN BÜYÜK GİDER 'YEM'

Hayvancılık işletmelerinin en büyük giderini yem oluşturduğunu, buna rağmen çayır ve mera alanlarında büyük kayıplar olduğunu belirten İncefikir, "Yem giderleri hayvancılığın bazı dallarında toplam işletme giderlerinin yüzde 70'ine kadar ulaşmaktadır. Mera şartlarında yapılan hayvancılık karlı bir hayvancılıktır. Bu nedenle hayvan beslemede önemli bir yeri olan çayır ve meralar büyük önem taşımaktadır. Ülkemizde 1950'li yıllardan itibaren tarıma açılmış olan çayır ve meralar 40 milyon hektardan 12 milyon hektara düşmüştür. Bu azalmanın yanı sıra aşırı ve düzensiz otlatma sonucu mera arazileri ağır tahribata uğrayarak fakirleşmiş, verimliliğini kaybetmiş ve büyük ölçüde erozyona maruz kalmıştır. Mevcut meralar hayvan varlığımızın kaba yem ihtiyacını karşılayacak durumda değildir. Hayvancılığı gelişmiş ülkelerde kaba yem ihtiyacının yüzde 80-90'ı çayır meralardan karşılanırken, ülkemizde bu oran nadas alanları dahil yüzde 38'dir. Ülkemizde mera alanlarının azalmasının başlıca nedenleri, bu alanların işlemeli tarıma açılmasının yanı sıra erken ve aşırı, başka bir deyişle kontrolsüz ve bilinçsiz otlatmadır" şeklinde konuştu.

Bingöl'de Kurbanlık Satışları Başladı

■Bingöl'de Kurban Bayramı'nın yaklaşmasıyla canlı hayvan pazarında kurban satışları başladı. Kurban pazarında **küçükbaş hayvanlar** 700 ile bin 100 TL, büyükbaş hayvanlar ise 5 ile 12 bin TL arasında satılıyor. » **4'te**

Bingöl'de Kurbanlık Satışları Başladı

Bingöl'de Kurban Bayramı'nın yaklaşmasıyla canlı hayvan pazarında kurban satışları başladı. Kurban pazarında **küçükbaş hayvanlar** 700 ile bin 100 TL, büyükbaş hayvanlar ise 5 ile 12 bin TL arasında satılıyor.

Kurban Bayramı'nın yaklaşması ile birlikte Türkiye genelinde olduğu gibi Bingöl'de de kurbanlık satışları başladı. Bingöl Belediyesi ile Doğu Anadolu Projesi (DAP) Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı tarafından geçtiğimiz yıl inşa edilen ve bu yıl hizmete giren canlı hayvan pazarı hareketlendi. Besiciler, pazara kurbanlıklarını getirip satışa sunuyor. Kentte kurbanlık fiyatları büyükşehirlere göre daha uygun satılıyor. **Küçükbaş hayvanlar** 700 ile bin 100 TL, büyükbaş hayvanlar ise 5 ile 12 bin TL arasında değişen fiyatlardan alıcı buluyor.

Bingöl **Damızlık Koyun** ve **Keçi Yetiştiricileri** Birliği Başkanı Ali Kaysadu,

"Bingöl Belediyesi ile DAP tarafından yapılan canlı hayvan pazarımız 2018 yılının Kurban Bayramı'nda faaliyetine başladı. 1 milyon 770 bine yakın bir bütçe ile yapıldı. Canlı hayvan pazarımız suyundan tutun idari binasına kadar tam teşekküllü bir yatırımdır. Bingöl'de şimdiye kadar canlı hayvan pazarımız yoktu ve hayvanlar maalesef mahalle kenarlarında, çarşı içlerinde Kurban Bayramı'na yakın satılıp, hatta kesimi bile yapılıyordu. Bundan sonra daha hijyenik bir yerde vatandaşımız ve besicilerimiz burada istediği gibi alım satım işini yapabilecekler. Bayrama 20 günlük bir süre kaldı. Besicilerimiz yavaş yavaş hay-

vanlarını getirip satışa sunmaya başladı. Her aile bütçesine uygun olan kurbanlıklar mevcut" dedi.

Küçükbaş kurbanlık fiyatlarının 700 TL ile bin 100 TL arasında değiştiğini belirten Kaysadu, "Yapılan bu canlı hayvan pazarı belediye ile imzaladığımız protokol çerçevesinde birliğimize 10 yıl süreyle devredildi. Dolayısıyla birliğimizde bu yıl ilk olarak besicilerimize ve vatandaşlarımıza daha ekonomik bir şekilde büyük ile **küçükbaş hayvanlarda** yardımcı olacağız. Küçükbaş kurbanlıklarının fiyatı 700 TL ile bin 100 TL arasında değişirken, büyükbaş kurbanlıklarda ise bu fiyat 5 bin TL ile 12 bin TL arasında değişim

gösteriyor" diye konuştu.

Bayrama az bir süre kaldığını anımsatan Sami Çelik adlı vatandaş ise, kurbanını şimdiden aldığını söyledi. Çelik, "Bayrama 20 gün gibi kısa süre kaldı. Bende erken kurban alımı için canlı hayvan pazarına geldim ve kurbanımı aldım. Buradaki olanaklar ve şartlar gayet uygun. Bayrama kadar aldığım kurban burada kalıyor ve bayram günü gelip kesip işlemini yapacağım. Önceden mahalle aralarında aldığımız kurbanlıkların peşinden koşuyorduk. Herkes burada gönül rahatlığıyla kurbanı alabilir" dedi. (İHA)

Kurşunlu hayvan pazarına kavuştu

DOĞRUYOL

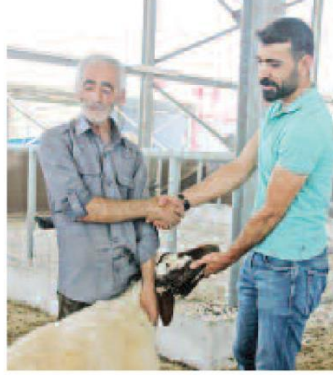
Kurşunlu Belediye Başkanlığı'nca 100 büyükbaş ve 200 küçükbaş hayvan kapasiteli hayvan pazarı yapımı tamamlanarak tören ile hizmete açıldı. Törene Ak parti Grup Başkan V. ve Çankırı Milletvekili M. Emin Akbaşoğlu ve Milletvekili ve Tarım ve Köyşleri Komisyonu Üyesi Salim Çivitçioğlu, Kurşunlu Kaymakamı Fatih Koca, İl Tarım ve Orman Müdürü Osman Çakır, kurum amirleri, STK temsilcileri, ilçe belediye başkanları, muhtarlar ve yetiştiriciler katıldı.

Açılış töreninin ardından, İl Tarım ve Orman Müdürü Osman Çakır, Kurşunlu Belediye Başkanı Şakir Kaymak'a hayvan pazarının ruhsatını verdi. Kurşunlu Belediye Başkanlığı'nca hizmete sunulan Kurşunlu Hayvan Pazarı, ruhsatlı hayvan pazarı olması münasebeti ile ülke ve Çankırı hayvancılığına ekonomik olarak fayda sağlayacağı gibi hayvan hareketlerinin ve hayvan hastalıkları ile mücadelenin daha verimli ve sağlıklı

olarak gerçekleştirilmesine olanak sağlayacak.

İl Tarım ve Orman Müdürü Osman Çakır ve Çankırı Hayvan Sağlığı Şube Müdürü Kaan Çetinkaya, Kurşunlu'da faaliyet gösteren Gökmenoğlu firmasına ait 500 başlık besi işletmesini ziyaret etti.

Kurbanlık satışları başladı

Bingöl'de Kurban Bayramı'nın yaklaşmasıyla canlı hayvan pazarında kurban satışları başladı. Kurban pazarında **küçükbaş hayvanlar** 700 ile bin 100 TL, büyükbaş hayvanlar ise 5 ile 12 bin TL arasında satılıyor.

Kurban Bayramı'nın yaklaşması ile birlikte Türkiye genelinde olduğu gibi Bingöl'de de kurbanlık satışları başladı. Bingöl Belediyesi ile Doğu Anadolu Projesi (DAP) Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı tarafından geçtiğimiz yıl inşa edilen ve bu yıl hizmete giren canlı hayvan pazarı hareketlendi. Besiciler, pazara kurbanlıklarını getirip satışa sunuyor. Kentte kurbanlık fiyatları büyükşehirilere göre daha uygun satılıyor. **Küçükbaş hayvanlar** 700 ile bin 100 TL, büyükbaş hayvanlar ise 5 ile 12 bin TL arasında değişen fiyatlardan alıcı buluyor. Bingöl **Damızlık Koyun** ve **Keçi Yetiştiricileri Birliği** Başkanı Ali Kaysadu, "Bingöl Belediyesi ile DAP tarafından yapılan canlı hayvan pazarımız 2018 yılının Kurban Bayramı'nda faaliyetine başladı. 1 milyon 770 bine yakın bir bütçe ile yapıldı. Canlı hayvan pazarımız suyuandan tutun idari binasına kadar tam teşekküllü bir yatırımdır. Bingöl'de şimdiye kadar canlı hayvan pazarımız yoktu ve hayvanlar maalessel mahalle kenarlarında, çarşı içlerinde Kurban Bayramı'na yakın satılıp, hatta kesimi bile yapılıyordu. Bundan sonra daha hijyenik bir yerde vatandaşımız ve besicilerimiz burada istediği gibi alım satım işini yapabilecekler. Bayrama 20 günlük bir süre kaldı. Besicilerimiz yavaş yavaş hayvanlarını getirip satışa sunmaya başladı. Her aile bütçesine uygun olan kurbanlıklar mevcut" dedi. Küçükbaş kurbanlık fiyatlarının 700 TL ile bin 100 TL arasında değiştiğini belirten Kaysadu, "Yapılan bu canlı hayvan pazarı belediye ile imzaladığımız protokol çerçevesinde birliğimize 10 yıl süreyle devredildi. Dolayısıyla birliğimizde bu yıl ilk olarak besicilerimize ve vatandaşlarımıza daha ekonomik bir şekilde büyük ile **küçükbaş hayvanlarda** yardımcı olacağız. Küçükbaş kurbanlıklarının fiyatı 700 TL ile bin 100 TL arasında değişirken, büyükbaş kurbanlıklarda ise bu fiyat 5 bin TL ile 12 bin TL arasında değişim gösteriyor" diye konuştu.

Bayrama az bir süre kaldığını anımsatan Sami Çelik adlı vatandaş ise, kurbanını şimdiden aldığını söyledi. Çelik, "Bayrama 20 gün gibi kısa süre kaldı. Bende erken kurban alımı için canlı hayvan pazarına geldim ve kurbanımı aldım. Buradaki olanaklar ve şartlar gayet uygun. Bayrama kadar aldığım kurban burada kalıyor ve bayram günü gelip kesip işlemini yapacağım. Önceden mahalle aralarında aldığımız kurbanlıkların peşinden koşuyorduk. Herkes burada gönül rahatlığıyla kurbanı alabilir" dedi. ■ İHA

Kurbanlık Nakillerinde Kurallara Uy!

■ Gümüşhane İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, yaklaşan Kurban Bayramı dolayısıyla bir açıklama yaparak kurbanlık hayvan nakillerinde uyulması gereken kuralları anlattı.>>**3'TE**

KURBANLIK NAKİLLERİNDE KURALLARA UY!

Gümüşhane İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, yaklaşan Kurban Bayramı dolayısıyla bir açıklama yaparak kurbanlık hayvan nakillerinde uyulması gereken kuralları anlattı.

Gümüşhane İl Tarım ve Orman Müdürlüğü'nden yapılan yazılı açıklamada, "Yaklaşan Kurban Bayramı nedeniyle ilimizde ve diğer illerde hayvan sevklerinde önemli miktarlarda artış meydana gelmektedir. Sağlık kontrolünden geçmemiş, gerekli aşıları ve kayıtları yapılmamış hayvanların yurtiçinde nakledilmeleri salgın hayvan hastalıklarının yayılmasında büyük rol oynamaktadır. Bu sebeple, kurbanlık hayvan nakilleriyle muhtemel bir hastalığın ilimize bulaşmasını önlemek için, aşağıda belirtilen hususların hayvan yetiştiricilerine, hayvan nakilyeciliği yapan araç sahiplerine ve kurbanlık alacak vatandaşlarımıza duyurulmasında fayda görülmüştür" denildi.

Yazılı açıklama şöyle devam etti:

"5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu ve ilgili Yönetmelikler gereğince; il merkez ve ilçelerden başka illere yapılacak her türlü hayvan ve hayvansal madde sevklerinde; menşine en yakın yerdeki İl Tarım ve Orman Müdürlüğü Hayvan Sağlığı ve Yetiştiriciliği Şubesi veya İlçe Müdürlüklerinden "Veteriner Sağlık Raporu" alınması mecburidir. Aynı İl içinde yapılacak büyükbaş hayvan nakillerinde Hayvan Pasaportunun, **küçükbaş hayvan** nakillerinde ise Nakil Belgesinin bulundurulması yeterli olmaktadır.

Kurbanlık olarak sevk edilecek büyükbaş hayvanlara şap ve LSD aşısı, **küçükbaş hayvanlara** ise şap ve PPR aşısının yapılmış olması ve kulak küpesi bulunması zorunludur. Şap Hastalığında Aşılı Arılık Genelgesi gereği; il dışına sevk edilecek büyükbaş hayvanlar son bir yılda iki kez şap aşısı ile aşılanacak ve ikinci şap aşısının üzerinden 6 ay geçmemiş olacaktır. İlk defa aşılanmış büyükbaş hayvanlar ise, rapel şap aşısı ile aşılama yapılmasından 7 gün sonra sevk edilecektir.

Bakanlığımız Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü'nün 04/12/2017 tarih ve E.3065457 sayılı talimatı gereği; gebe ve damızlık değeri

taşıyan dişi hayvanlar kurban satış yerlerine alınmayacağından gebe ve damızlık değeri taşıyan dişi hayvanların kurbanlık olarak sevkine müsaade edilmeyecektir. Ancak gebe olmadığı ve damızlık değerini kaybettiğine dair serbest veteriner hekim raporu bulunan dişi hayvanların kurbanlık olarak sevkine izin verilecektir.

Trakya bölgesine hayvan nakillerinde ise bunların yanı sıra Bakanlığımız tarafından yayımlanan Genelgede belirtilen ilave özel şartlarında yerine getirilmesi zorunluluğu vardır. Avrupa yakası dahil İstanbul'a 6 Ağustos 2018 tarihinden itibaren kurbanlık hayvan sevkine izin verilecektir.

Hayvan taşıyacak araçların sahiplerinin İl/İlçe Müdürlüklerine müracaat ederek, düzenlenen eğitime katıldıktan ve araçlarında teknik ekipman ve donanımı tamamlandıktan sonra "Nakilyeci Yetki Belgesi" ve araç sürücülerini için de "Sürücü Yetki Belgesi" almaları gerekmektedir. Hayvanların nakliyesi sırasında bakımlarından ve refahından sorumlu kişilerin de aynı şekilde eğitime katıldıktan sonra "Bakıcı Yeterlilik Belgesi" almaları gerekmektedir.

Üreticilerimizin, İl / İlçe Müdürlüklerimize müracaat etmeleri durumunda bu konularda kendilerine her türlü yardım yapılmaktadır. Belirtilen şartlara haiz olmayan hayvanlar için kesinlikle veteriner sağlık raporu düzenlenmeyecek ve önceki yıllarda olduğu gibi hayvan pazarlarına sokulmalarına izin verilmeyecektir. Kaçak sevk durumlarında ise 5996 sayılı kanunun 36. maddesi gereğince hayvan sahiplerine ve nakil vasıtaları sahiplerine idari para cezası verilmektedir. Ayrıca yine aynı kanun maddesi gereğince "tanımlanmamış yani numaralı kulak küpesi bulunmayan sığır cinsi hayvanlar ile koyun ve keçilerin nakil sırasında yakalanması hâlinde tüm masrafları sahibi tarafından karşılanarak en yakın kesimhanede kestirilerek, sahibine teslim edilmektedir".

Bakanlığımız vatandaşlarımızın kurban olarak alacakları hayvan hakkında çabuk ve kolay bilgi edinebilmesi için de çalışmalar yapmaktadır. Vatandaşlarımız tarafından kurbanlık hayvanların tür, ırk, cinsiyet ve yaş bilgilerinin sorgulanabilmesi amacıyla Bakanlığımızca <https://hayvanbilgi.tarim.gov.tr/> web sayfası ile "HaySag" isimli mobil uygulama hazırlanarak kullanıma açılmıştır. Söz konusu mobil uygulama cep telefonuna yüklendikten sonra küpe üzerindeki barkod okutularak ya da hayvanın küpe numarası girilerek hayvan bilgileri sorgulanabilmektedir.

Bakanlığımızın önem verdiği diğer bir konuda sürdürülebilir bir hayvancılık için damızlık dişi hayvanların kurban olarak kesilmesini önlemektir. Bu doğrultuda dişi hayvan varlığının artırılması amacıyla 2018 yılı için gebe veya damızlık niteliği taşıyan dişi hayvanların kurbanlık olarak kesimleri yasaklanmıştır. Damızlık değeri olan dişi hayvanlar kurban satış alanlarına alınmayacak ve kurban olarak kesilmelerine izin verilmeyecektir."

Hayvancılıkta İzmir modeli

İzmir Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Işinsu Kestelli, meclis toplantısında 'Türkiye'de koyunculüğün geleceği ve sürdürülebilir üretimi, İzmir modeli' isimli proje hazırladıklarını belirtti

İZMİR Ticaret Borsası'nın Temmuz ayı meclis toplantısı gerçekleştirildi. Toplantıda konuşan İTB Yönetim Kurulu Başkanı Işinsu Kestelli, yeni hükümet sistemine değindi. Yeni hükümetin ilk icraat olarak olağanüstü hali (OHAL) kaldırmasının, kendileri için hayli sevindirici bir gelişme olduğunu aktaran Kestelli, Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin de İzmirli olmasının önemli olduğunu söyledi. Bekir Pakdemirli'nin bu görev için tercih edilmiş olmasını da memnuniyetle karşıladıklarını ifade eden Kestelli, hükümetten beklentilerini açıkladı. Kestelli, şunları söyledi:

KARARLILIK ŞART

"Yeni hükümet sisteminden ve yönetim kadrolarından temel beklentimiz, Türkiye'yi akıllı, bilimi, markalaşmayı ve sanayiden tarıma nitelikli üretim ekonomisini merkeze koyan yeni bir rotaya yerleştirmesi ve istikrarlı politikalarla bu rotadaki yolculuğu kararlılıkla sürdürmesidir. Tarım özeline yoğunlaşacak olursak, temel meselemiz 'Tarım 4.0' olmalı. Gelecek onun etrafında sil baştan yeniden yazılmalı. Üretimde uzmanlaşmayı benimseyen, üniver-

Işinsu Kestelli

site, çiftçi, sanayici üçgenini doğru kuran ve bu sayede 100 milyar dolar tarım ihracatı yapan Hollanda, Türkiye için somut bir örnek olabilir."

YENİ PROJE GELİYOR

Hayvancılık sektöründe yaşanan sorunlar ve bu sorunların neden olduğu sonuçların son dönemde çokça gündeme geldiğini anımsatan Işinsu Kestelli, "Sektörde önemli yatırımlar olmasına rağmen hem üretim hem de arz zincirinde kalıcı bir istikrarı maalesef sağlayamıyoruz. Nitekim sektörde yaşanan sorunların bir sonucu olarak 2017 yılında toplam 1 milyar 160 milyon dolar değerinde 896 bin adet canlı bü-

yükbaş, 37 milyon dolar değerinde 281 bin adet canlı küçükbaş hayvan ithalatı gerçekleştirdik. Bu veriler ile dünyada 2017 yılında ABD ve İtalya'nın ardından en çok canlı hayvan ithalatı yapan

üçüncü ülke olduk. Yem hammaddesi temin ve maliyetinin yarattığı sorunlar başta olmak üzere, hayvan sağlığında yaşanan sıkıntılar sektörün en önemli sorunları arasında" diye konuştu. Koyunculuk faaliyetinin yeniden canlandırılmasına ıskı tutacak sonuçlar elde edilmesi amacıyla 'Türkiye'de koyunculüğün geleceği ve sürdürülebilir üretimi, İzmir modeli' isimli bir proje hazırladıklarını açıklayan Kestelli, 6 ay sürecek bu araştırma projesi sonucunda koyunculuk özelinde küçükbaş hayvancılığın İzmir'deki durumu, sorunları ve sürdürülebilir bir üretime imkân sağlanması amacıyla politika önerileri sunacaklarını belirtti. Proje sonucunda ortaya çıkacak bulgulara göre seçilecek bir bölgede örnek uygulama projesini hayata geçirmeyi hedeflediklerini söyledi. ■ Sinan KESKİN

Çin çığdemi tehlikesi var

MECLİS Üyesi Abdulhamit Sevim ise ay çekirdeği ithalatıyla ilgili konuştu. Sevim, "Çin'den ay çekirdeği ithal edildi. 7 ay içinde 60 bin tona ulaştı. Böyle devam ederse Türkiye'deki ay çekirdeği ekimi ciddi sıkıntıya düşer. Ben bunları denemek için ekim yaptım çıktuktan sonra anla-

dım ki kısırlaştırılmış. Bu nedenle ithal edilecek malların il tarım müdürlüklerinin laboratuvarında tahlil edilmesini istiyorum. Yurt dışından gelen tarım ilaçlarının kullanımından dolayı tarım arazileri iyice verimsizleşti. Türkiye'de hava ve toprak tahlili yapılarak ürünlerin ekimi yapılmalı" dedi.

“Kimse kurbanlık bulamayacağıım diye telaş yapmasın”

Samsun Kırmızı Et Üreticileri Birliği Başkanı Erdal Doğan, geçen sene kilo-su 21 TL olan canlı hayvana kilo başına 1 TL zam yapıldığını, 25 bin büyükbaş ve 15 bin küçükbaş hayvanın kurbanlık için hazır beklediğini, kimsenin 'kurban hayvanı bulamayacağıım' diye telaş yapmaması gerektiğini söyledi.

Tüm İslam alemi 21 Ağustos'ta Kurban Bayramı'nı idrak edecek. Müslümanlar, bayram namazının ardından kurbanlarını İslami usullere göre kestirerek ya da keserek ibadetlerini gerçekleştirmeye başlayacaklar. Samsun Kırmızı Et Üreticileri Birliği Başkanı Erdal Doğan, yaklaşan Kurban Bayramı öncesi kurbanlık fiyatları ve vatandaşların dikkat etmesi gereken hususlar hakkında önemli açıklamalarda bulundu.

“Kimse kurban hayvanı bulamayacağıım diye telaş yapmasın”

Artan yem ve diğer maliyetlere nazaran daha az bir oranda zam yaptıklarını ifade eden Erdal Doğan, "Samsun genelinde toplam 25 bin büyükbaş kurbanlığımız bulunuyor. 15 bin civarında da küçükbaş kurbanlığımız mevcut. Kurbanlıkla ilgili bir sıkıntımız yok. Kurban hayvanı besiciliği çok meziyetli bir iş. Her hayvan kurban olmuyor. Yaşı ve belli özellikleriyle kurban statüsüne girmesi lazım. Kurban etinin fiyatının da dolayısıyla kasaptan aldığımız etin fiyatıyla aynı olmaması gerekiyor. Bu sene ilimizde hayvan kıtlığı yok. Fiyatlarda da fahiş bir artış da söz konusu değil. Samsun'da her sene kurbanda ortalama 22-23 bin büyükbaş satılabilir. 15 bin küçükbaş hayvanı da 8-9 bini satılıyor. Bu sene de aynı olacağını düşünüyoruz. Yani kimse kurban hayvanı bulamayacağıım diye telaş yapmasın. Ancak vatandaşlar kurban işlerini yine de son güne bırakmasınlar. Kurban alışı son güne bırakılırsa ya çok pahalı alır tüketici mağdur olur ya da çok ucuz alır, üretici mağdur olur. Geçen seneye bu zaman aralığında yüzde 35'e yakın yem fiyatında artış olmasına rağmen biz besiciler olarak yüzde 7 civarında bir artış yaptık. Biz zaten bu fiyatlarla emeğimizin karşılığını tam olarak alıyoruz sayılmaz. Geçen seneye oranla bu sene canlı hayvana kilo başına 1 TL zam yapıldı. Geçen sene canlı hayvanın kilosunu 21 TL'den açıklamıştık, bu sene de canlı hayvanın kilosunu 22 TL olarak açıkladık. Küçükbaş kurbanlık fiyatları da bin 250 TL ile bin 500 TL arasında değişiyor. Ama vatandaşlarımız genellikle kurban için büyükbaş hayvana yöneliyor" dedi.

“Kurbanınızın kurban olmasından emin olmak için başında bekleyin”

Vatandaşların alırken de kesim esnasında da kurbanlarının başında olması gerektiğinin altını çizen Doğan, şunları söyledi:

"İlk defa kurbanlık alacaklar ya da fazla bilgisi olmayanlar, bir hayvanın kurban olacak yaşa gelmesini anlamak için hayvanın ağızına bakabilir. Hayvanın kurban olabilmesi için öndeki süt dişlerinin düşüp, yerine kalın dişlerin çıkması gerekiyor. Süt dişi düşmüşse de yaşı dolmuş anlamına geliyor. Küçükbaşta da 28 ayı geçen bir hayvan kurbanlık olarak kesilebilir. Büyükbaş biraz teferüattır. Kulak, boy-nuzlar, kuyruk ve diğer bölümlerinin sağlıklı olması gerekiyor. İlk kez kurban alacaklar ya da fazla bilgisi olmayanlar, yanlarında bu işlerden anlayan birisi ile kurbanlık alırsa daha iyi olur. Hisseye giren vatandaşlar da kurbanlıkların kesilirken de hayvanlarının başında olsunlar. Bir büyükbaşta normalde 7 kişiden fazla hisseye girilmiyor. Bazı kötü niyetli kişilerin hayvan büyük olduğunda etleri 10 ya da 12 hisseye böldüğü duyulmaları da bize geliyor. Bu da et satışı olur, kurban olmaz. Kurbanın kurban olması için gerekli yükümlülüklerin yerine getirilmesi gerekiyor. Bunun için de vatandaşlar hem kurban alırken hem de kesilirken hayvanlarının başında olması gerekiyor. Kurban bir hayır işidir. Allah rızası için yapılır. Bunu kimse fırsata çevirmeye kalkışmasın. Üreticiler ve tüketiciler fırsatçılık yapmazsa bir sıkıntı çıkacağını düşünmüyoruz."

Kurban Bayramı, 21 Ağustos Pazartesi günü başlayıp, 24 Ağustos Cuma günü sona erecek.

Kurbanlıklar alıcılarını bekliyor

Kurban Bayramı'nın yaklaşması ile birlikte Erzincan'da kurban satışları başladı.

Haberi 2'de

Haber: Adem KÜÇÜKKAYA

Kurbanlıklar alıcılarını bekliyor

Büyükbaş hayvanın fiyatı 8 bin ile 18 bin lira arasında değişirken, küçükbaş kurbanlıklar da 600 lira ile bin 200 lira arasında değişen fiyatlardan satışa sunuluyor.

Büyükbaş hayvanın sahibi Rasim Beydili yaptığı açıklamada, ahırlarında yaklaşık 20 büyükbaş hayvanı satışa sunduklarını dile getirerek, "Hayvanlarımızı yaylalarda belli bir süre yayıldıktan sonra içeri alıyoruz. Özel olarak besliyoruz. Hayvanlarımız çiçek gibi parlıyor. Büyükbaş hayvan kurbanlıklar 8 bin lira ile 15 bin arasında değişiyor. **Küçükbaş hayvanların** da 600 lira- bin 500 arasında fiyatları değişiyor" dedi.

Kurbanlık alırken dikkat edilmesi gerekenler
Büyükbaş Hayvan üreticisi Rasim Beydili kurban alınırken dikkat edilmesi gerekenlerle ilgili bilgiler vererek vatandaşlara uyarılarda bulundu.

Beydili açıklamasında; "Tüylerinin parlaklığı yerinde, deri elastikiyeti sabit, ağızından ve bur-

nundan akıntı gelmeyen hayvanlar, kurban için ideal hayvanlardır. Hayvanın kuyruğunun bir kısmı yoksa, gözünün biri körse, boynuzu kırıkta, ağızından ve burnundan akıntı geliyorsa, bunlar kurban için uygun değildir. Hastalık belirtileri hayvanın üzerinde açıkça görülecek şekilde hasta ise, vücudunda onun sıhhatine tesir eden derin bir yaranın olması, sürüdeki sağlam hayvanlarla birlikte yürütmesine veya onlara yetişmesine engel olacak şekilde topal olması, kemiklerinde ilik kalmayacak şekilde iyice zayıflamış olması, gözleriyle göremeyecek kadar kör olan, ön veya arka ayaklarından birisi veya her ikisi kesik olması gibi etkenler hayvanın kurban olmaması gerektiğini ortaya koyar. Vatandaşlarımızın kurbanlık alırken bunlara dikkat etmesi gerekiyor" dedi.

Küpesiz hayvan kalmayacak

GAZİPAŞA İlçe Tarım Müdürlüğü ekipleri, **küçükbaş hayvanlarda** küpeleme ve aşılama çalışmalarını sürdürüyor.

93 baş damızlık koç dağıtıldı

Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından uygulanan "Koyun ve Keçilerde Verimliliği Artırma Projesi" kapsamında, Bilecik'te kıvrıcık ırkı damızlık koç dağıtım töreni yapıldı

BİLECİK Tarım ve Orman İl Müdürlüğü kampüsünde gerçekleştirilen kura çekimi ve sertifika töreninde konuşma yapan Bilecik Tarım ve Orman İl Müdürü Necmettin Yol-

daş, yüzde 70 bakanlık katkılı 34 üreticiye 93 baş damızlık koç dağıtımının yapıldığını belirtti. Yoldaş, "Ülkemizin gerek arazi yapısı gerekse yağış verimi bakımından, **küçükbaş**

hayvancılık yapamaya uygun bir ülkedir. Yaşamış olduğumuz kıvrıcık et açığımızın ana sebeplerinden biri **küçükbaş hayvan** sayımının azalmasındandır. İlimiz de ise coğrafi ya-

pısına hem de yağış verimine baktığımız zaman **küçükbaş hayvancılığına** oldukça ideal bir ildir. İlimizde **küçükbaş hayvancılığı** yapan üreticilerimiz 3 bin 162 işletmede 42

bin adet **küçükbaş hayvancılığı** yapmaktadır. Bunun yüzde 75 kıvrıcık ırkı olarak görülmektedir. Dolayısıyla ilimizde de halk elinde ıslah projesi ve verimliliği artırma projesi olarak 2 adet projeyi gerçekleştirilmek üzere toplanmış bulunmaktayız" dedi. ■ İHA

KURBAN HİZMETLERİ KOMİSYONU KARARLARI AÇIKLANDI

2018 Yılı Kurban Hizmetleri Komisyonu toplantısı yapıldı. Toplantı Gündem Maddeleri ve Alınan Kararlar açıklandı:

KURBAN SATIŞ YERLERİNİN BELİRLENMESİ: Belediye İzci Kampı yanı (Fakuşağı- Yurtkur Binası karşısı), Osmaniye Belediyesi Hayvan Satış Pazarı (Yunus Emre Mahallesi) olarak belirlenmiş olup; belirlenen yerlerde, alıcı ve satıcılar için su, tuvalet vb. sosyal ihtiyaçların karşılanması için belediyece gerekli tedbirlerin alınmasına.

KURBAN KESİM YERLERİNİN TESPİTİ: Belediye Mezbahanesi, Salı Pazarı Kapalı Semt Pazarı, İşleroğlu Et Kombinesi (Özel Kesim Yeri), İmkanları ve yerleri müsait olan belediyelerce, şehirlerin belirli yerlerine yapılacak olan kurbanlık hayvan kesim yerleri, Kasap bulundurmak şartıyla özel oto yıkama ve yağlama

şine izin verilmemesine, Kurban satış yerlerinin etrafının branda ile çevrili, üstü kapalı ve insanların sosyal ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde hazırlanmasına,

Kurban kesim yerlerinin genel sağlık şartlarına uygun, dezenfekte edilebilir, zemininde su biriktirmeyen ışıklandırma ve havalandırması bulunan mekanlardan seçilerek, insanların su, tuvalet, kapalı oturma yeri vb. sosyal ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde hazırlanmasına,

Kurban satış ve kesim yerlerine ulaşımın kolay sağlanması için gerekli tedbirlerin alınmasına,

Kurban satış yerinin muhtelif yerlerine (X) işareti olan hayvanların kurban olmaya uygun olmadığına dair bilgilendirme afişlerinin asılmasına,

Kesim yerlerinden kaynaklanacak atık sula-

dini ve sosyal (toplumsal) boyutları hususunda vatandaşların bilgilendirilmesine,

"Vekâletle Kurban Kesim Organizasyonu" konusunda bilgilendirme yapılmasına,

Belirlenen kurban satış ve kesim yerlerinin açık adreslerinin, 27/7/2018 Cuma günü mesai bitimine kadar, Din Hizmetleri Yönetim Sistemine (DHYS) girilmesine,

Kesilen hayvanlara ait hastalık organlar, kesim sırasında oluşan atıklar, kist hidatik, bruselloz, Kırım Kongo kanamalı ateşi, tüberküloz, şarbon gibi hayvanlardan insanlara geçen hastalık riskine karşı karaciğerler, akciğerler ve sakatatların kesinlikle çöpe atılmaması, evcil ve yabani hayvanlara verilmemesi, hayvanların çıkarılmayacağı derinlikte çukurlara gömülerek bertaraf edilmesi, toplum ve çevre sağlığı, temizlik kuralları, etin usulüne göre işlenmesi, pişirilmesi, tüketilmesi vb konularda vatandaşlarımızın Vaaz ve hutbeler yoluyla bilgilendiril-

KURBAN KESİM ÜCRETLERİ:

11-1. Kasaba kestirilmesi halinde;

Küçükbaş hayvan kesimi ve parçalanması: 60TL

Büyükbaş hayvan kesimi, derinin soyulması

veya 4 parçaya bölünmesi: 275TL

Büyükbaş hayvan kesildikten sonra etin kemikten ayrılarak pay edilmesi: 400TL

11.2 - Belirlenen kurban kesim yerlerinde kurbanını kendisi kesmek isteyen şahıslar:

Küçükbaş hayvan kesimi için ücret talep edilmesi durumunda mekânı kullanması karşılığında ödenmesi gereken ücret: 30TL

Kontrol ve Denetim İşlemleri:

Kurban hizmetlerinin denetlenmesinin Kurul

ve Komisyon üyesi kurum ve kuruluşlar ile kol-

luk kuvvetlerince yapılmasına,

Bayram öncesi ve bayram süresince zabıta

birimlerinde aralıksız denetim yapılmasına,

Kurbanlık hayvanların yüklenmesi ve sevk-

yerlerinde, Kurban satış yerlerinde belirlenecek uygun mekânlarda ile belediye tarafından uygun görülen yerlerde.

OSMANİYE BELEDİYESİ TARAFINDAN YAPILACAK İŞ VE İŞLEMLER:

Belediye tarafından ilgili karar, Bakanlık Kurulu Kararı, Yönetmelik, Tebliğ, Kurul kararları ve 9/8/1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanununun ilgili maddelerinin uygulanmasını sağlamak amacıyla, 2018 Yılı Kurban Hizmetlerinin Uygulanmasına Dair Tebliğ'in 15 inci maddesinde belirtilen hükümler çerçevesinde kurban satış ve kesim yerlerinde çevre kirliliğini önleyici tedbirleri de içeren bir yönetim planı hazırlanarak Komisyona sunulması ve uygulanması.

Kurban satış ve kesim yerleri ile adaklık kesim yerlerinin 2018 yılı Kurban Hizmetlerinin Uygulanmasına dair Tebliğin 15' inci Maddesinde belirtilen hükümler çerçevesinde belirlenmesine ve ilgili maddede belirtilen hususlarda gerekli tedbirlerin alınmasına,

Bayram öncesi ve bayram süresince, kurban satışı ve kurban kesimi yapılacak yerlerde 15 inci maddede belirtilen çevre kirliliğine neden olunmaması için dikkat edilmesi gereken hususlar ile denetim esaslarına ilişkin hazırlanan 14 üncü maddede belirtilen yönetim planı çerçevesinde yeterli sayıda temizlik ekiplerinin araçlarıyla birlikte düzenli olarak çalışır halde tutulmasına,

Kurban satış ve kesim yerlerinde gerekli tedbirlerin alınmasına,

Kurban satış yerlerinin bayramdan 15 gün önce hazır hale getirilmesine ve bu tarihten önce satış yerlerine kurbanlık hayvanların giri-

rini doğrudan alıcı ortama verilmesini engelleyici tedbirler alınmasına,

Kurbanların komisyonca belirlenen kesim yerlerinde kesilmesi için gerekli tedbirlerin alınmasına,

Kesim alanı ve çevresinde evcil yada sokak hayvanlarının girmesine engel olunacak şekilde gerekli önlemlerin alınmasına,

Kesim yerlerinde kesimlerin daha düzenli yapılması, zaman kaybının ve karmaşanın önlenmesi için randevu sistemi uygulanmasına ve Kesim işlemlerini bayramın ilk gününde yoğunlaştırmamak için gerekli tedbirlerin alınmasına,

Bayram öncesi ve süresince satış yerlerinde, bayram süresince kesim yerlerinde temizlik ve denetim birimlerinden yeterli sayıda eleman bulundurulmasına ve atık toplama aracı sayısının artırılmasına,

Kurban kesim yerlerinde altyapı, araç-gereç (hayvanları tartmak için kantar vb.) ve yardımcı personel temini ile ihtiyacı karşılayacak kadar kesim elemanı ve görevli bulundurulmasına,

Kesim yerlerinde görevlendirilecek kasapların:

Ehliyetli kimselerden seçilmesi ("Kasaplık Belgesi" veya Kesim Elemanı Yetiştirme ve Geliştirme Kurslarından alınmış "Kurs Bitirme Belgesi" ve "Hijyen Eğitimi Belgesi" olanlardan seçilerek görevlendirilmesine),

İL MÜFTÜLÜĞÜNCE YAPILACAK İŞ VE İŞLEMLER:

Kurban kesim yerlerinde ihtiyacı karşılayacak sayıda din görevlisi bulundurulmasına,

Vaaz ve Hutbeler yolu ile Kurban ibadetinin

mesine.

Kurbanların kanı, sakatat ve diğer atık maddelerin ibadet bilinci ile gömülmesinin sağlanması hususunda vatandaşlarımızın bilgilendirilmesine,

2018 Yılı Kurban Hizmetlerinin Uygulanmasına Dair Tebliğin 6' ncı maddesinde belirtilen hususlarda vatandaşların bilgilendirilmesine,

Hazırlanan vaaz ve hutbelerde kurbanlık hayvanlara eziyet edilmesinin haram veya mekruh olacağı konusunda vatandaşlarımızın bilgilendirilmesi, ayrıca mahallî TV, radyo ve cami kürsülerinde kurban hizmetlerine dair programlar yapılmasına,

İL JANDARMA KOMUTANLIĞINCA YAPILACAK İŞ VE İŞLEMLER:

Kurban bayramı öncesinde kurbanlık hayvanların sevklerinin kontrol ve denetimi açısından İl Emniyet Müdürlüğü ve Belediye Zabıtası ile sıkı işbirliği ve koordinasyon sağlanarak, belgesiz hayvan hareketlerine karşı düzenlenen yol kontrol ve denetimlerinin sayısının artırılmasına,

Bayram günlerinde trafikte oluşan yoğunluk dikkate alınarak kurban satış ve kesim yerleri ile güzergâhlarında ulaşımı kolaylaştıracak gerekli tedbirlerin alınmasına,

Yapılan yol kontrol ve denetimlerinde Kurbanlık hayvan nakli yapan araçların, 2018 Yılı Kurban Hizmetlerinin Uygulanmasına Dair Tebliğin 9. ve 10' uncu maddelerinde belirtilen hususlar açısından gerekli kontrollerinin yapılması ve ilgili Kurban satış yerlerine yönlendirilmelerine,

leri sırasında ve ayrıca hayvan kesimi/satışı yapılan yerlerde, Komisyon üyesi kurum ve kuruluşlar ile kolluk kuvvetlerince "Kontrol Listesi" Ek-3 çerçevesinde denetimler gerçekleştirilmesine ve denetimlere ait kontrol listelerinin dosyasında muhafaza edilmesine,

Kurban bayramı öncesinde kurbanlık hayvanların sevklerinin kontrol ve denetimi açısından İl Emniyet Müdürlüğü, İl Jandarma Komutanlığı ve Belediye Zabıtası ile sıkı işbirliği ve koordinasyon sağlanarak, belgesiz hayvan hareketlerine karşı düzenlenen yol kontrol ve denetimlerinin sayısının artırılmasına,(İl

Kesilen hayvanlara ait hastalık organlar, kesim sırasında oluşan atıklar, kist hidatik, bruselloz, Kırım Kongo kanamalı ateşi, tüberküloz, şarbon gibi hayvanlardan insanlara geçen hastalık riskine karşı karaciğerler, akciğerler ve sakatatların kesinlikle çöpe atılmaması, evcil ve yabani hayvanlara verilmemesi, hayvanların çıkarılmayacağı derinlikte çukurlara gömülerek bertaraf edilmesi, toplum ve çevre sağlığı, temizlik kuralları, etin usulüne göre işlenmesi ve pişirilmesi, tüketilmesi vb konularda Kurban Rehberinden de yararlanarak vatandaşların aydınlatılmasına, (Belediye, Tarım ve Ormanlı Müdürlüğü, Müftülük)

Kendi özel mülkünde veya bahçesinde kurban kesecek vatandaşların, 2018 Yılı Kurban Hizmetlerinin Uygulanmasına Dair Tebliğin 16. maddesinde belirtilen hükümler çerçevesinde hareket etmeleri hususunda ilgili kurumlarca gerekli bilgilendirme faaliyetlerinin yapılmasına.

Ali Celal KAYMAK

Bilecik Tarım ve Orman İl Müdürü Necmettin Yoldaş "Kulak küpelerini bir liste halinde ve kura usulüyle çiftçilerimiz çekim yaparak alacağı koçu kendileri belirledi. Adil bir dağıtım gerçekleşti" dedi.

İL MÜDÜRÜ NECMETTİN YOLDAŞ:

KIVIRCIK ırkının verimini artıracacağız

Bilecik Tarım ve Orman İl Müdürlüğü kampüsünde gerçekleşen kura çekimi ve sertifikasyon töreninde konuşan Bilecik Tarım ve Orman İl Müdürü Necmettin Yoldaş, yüzde 70 bakanlık katkılı 34 üreticiye 93 baş damızlık koç dağıtımının yapıldığını belirtti. Yoldaş "Ülkemizin gerek arazi yapısı gerekse yağış verimi bakımından, küçükbaş hayvancılık yapmaya uygun bir ülke. Yaşadığımız kuruma et açığımızın ana sebeplerinden biri küçükbaş hayvan sayımızın azalmasıdır. İlimizde küçükbaş hayvancılığı yapan üreticilerimiz 3 bin 162 işletmede 42 bin küçükbaş hayvancılığı yapıyor. Bunun yüzde 75'ü kıvrıcık ırkı olarak görülüyor. Dolayısıyla ilimizde de halk elinde ıslah projesi ve verimliliği artırma projesi olarak 2 projeyi gerçekleştirilmek üzere toplandı" ifadesinde bulundu.

ADİL BİR DAĞITIM OLDU

Bilecik'te küçükbaş hayvancılığın 160 bin, büyükbaş hayvancılığın ise 43 bin olduğunu söyleyen Yoldaş "Kıvrıcık ırkının bu projede verimliliğini artıracacağız. Bu ırkın biraz daha popülasyonun çoğaltılması adına elimizden gelen tüm çalışmalarını yapıyoruz. İlimizde tarım ve hayvancılık adına 2017 yılında bitkisel üretim desteklemeleri kapsamında toplam 17 milyon TL, hayvancılık desteklemeleri 5 milyon TL, kırsal kalkınma destekleri 17 milyon TL, kanatlı hayvan desteklemeleri ise 6 milyon TL. Bakanlığımızın son yıllarda önem verdiği genç çiftçi projesi desteklemelerinde ise 12 milyon TL desteklemeden yararlandırıldı ve toplam da 60 milyon TL'ye varan destekleme ödemeleri yapıldı. Koyun ve keçilerde verimliliği artırma projesi kapsamında, yüzde 30 yetiştiriciye yüzde 70 bakanlık katkılı projeye 34 üreticiye 93 baş damızlık koç dağıtımı yapıldı. Kulak küpelerini bir liste halinde ve kura usulüyle çiftçilerimiz çekim yaparak alacağı koçu belirledi. Adil bir dağıtım gerçekleşti. Böylece tüm yetiştiricilerimizin taleplerini karşılayarak ıslah amaçlı projemizin hedefine ulaşması sağlanacak" şeklinde konuştu. Cem Kaan Toka İHA

Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından uygulanan "**Koyun ve Keçilerde Verimliliği Artırma Projesi**" kapsamında, Bilecik'te kıvrıcık ırkı damızlık koç dağıtım töreni yapıldı.

YETİŞTİRİCİLERİMİZ GEÇEN SENE DE UMDUĞUNU BULAMADI

KURBANIMIZ Küçükbaş OLSUN

Kurban Bayramı yaklaşırken Gaziantep **Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği** Başkanı Haydar Demirezer, geçtiğimiz kurbanlık dönemiyle bu yılı karşılaştırdı. Demirezer çok ciddi bir farkın olmayacağını dile getirirken vatandaşlardan küçükbaş ve yerli hayvanları tercih etmelerini istedi.

Haydar Demirezer

ÜRETİCİMİZ MEMNUN OLACAK

ÜRETİCİ UMDUĞUNU BULAMADI

**BÜYÜKBAŞ KURBANLIKLAR
GENELDE DIŞA BAĞIMLI**

**KABA YEM FİYATLARI
ÇOK YÜKSELDİ >>9'DA**

Kurbanınız küçükbaş olsun!

YETİŞTİRİCİLERİMİZ GEÇEN SENE DE UMDUĞUNU BULAMADI

Kurban Bayramı yaklaşırken Gaziantep **Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği** Başkanı Haydar Demirezer, geçtiğimiz kurbanlık dönemiyle bu yılı karşılaştırdı. Demirezer çok ciddi bir farkın olmayacağını dile getirirken vatandaşlardan küçükbaş ve yerli hayvanları tercih etmelerini istedi. Demirezer; "Aslında geçen sene ile bu sene arasında çok ciddi fark olacağını düşünmüyorum. Yetiştiricilerimiz geçen sene de umduğunu bulamadı. Bu sene hayvan varlığının az olmasından dolayı yetiştiricilerin ellerindeki mali satabileceklerini düşünüyorum. Fiyat konusunda çok net konuşmak istemiyorum; ama hayvanın kilosunu 18, 20 lira arasında olabilir."

ÜRETİCİMİZ MEMNUN OLACAK

Damızlık sayısının her geçen gün azaldığını ifade eden Demirezer; "Maalesef bizim damızlık sayımız her geçen gün azaldığı için yani geçen yıla oranla bu sene piyasada daha az kurbanlık **küçükbaş hayvan** olduğunu düşünüyorum. Bizi Van Bölgesi'nden gelen hayvanlar, bölgeye gelecek hayvan sayıları etkileyecektir; ama Gaziantep'te üreticimizi memnun edecek bir rakamda satış olacağını düşünüyorum. Tabii sadece üreticinin mutlu olması değil. Temennimiz kurban kesenlerin de bütçelerine uygun olması. Burada yapılması gereken şey her yıl kurban döneminde bunu söylüyoruz. Kurbanınız küçükbaş olsun, yerli olsun ki küçükbaş yetiştiricisi damızlıklarından vazgeçmesin ve bu sayı artsın."

BÜYÜKBAŞ KURBANLIKLAR GENELDE DIŞA BAĞIMLI

"Biliyorsunuz Türkiye'de büyükbaş kurbanlıklar genelde dışa bağımlı. Dışardan gelen damızlık ineklerin yavruları bile olsa. Aslında geçmişimize baktığımızda Türkiye'de belirli birkaç bölge dışında kurban denilince akla küçükbaş gelirdi. Bunun tekrar olması, **küçükbaş hayvancılığın** gelişmesi açısından çok önemli. Et fiyatlarının düşmesini istiyorsanız, hayvancılığın bugünkü durumun-

dan daha iyiye ulaşmasında bir adım olarak **küçükbaş hayvanı** kurbanlık olarak tercih etmelerini istiyorum. Ülke menfaati için. Sonuçta biz dini vebecelerimizi yerine getirerek kurban keseceğiz. Bizim görevimiz; fakat bu görevi büyükbaşla değil küçükbaşla yaptıkları takdirde, Türkiye hayvancılığına da bir hizmet etmiş olacaklar."

KABA YEM FİYATLARI ÇOK YÜKSELDİ

"Kaba yem fiyatları çok yükseldi. Şuan baktığımızda bile gelecek yılın daha sıkıntılı olacağı, fiyatların da daha yüksek olacağını şimdiden söyleyebiliriz. Neden? Dedğim gibi damızlık sayımız her geçen gün azalıyor. O zaman küçükbaş kurbanlıklarını satışı artkça sektör içindeki insanların damızlık sayılarını arttırmaları ve hayvan sayılarını arttırmaya vesile olacak. Tekrar söylüyorum kurbanınız küçükbaş olsun, yerli olsun, ülke menfaatlerine hizmet etmiş olalım."

ÜÇ AYDA YEME YÜZDE 20 ZAM GELDİ

Küçükbaş hayvan fiyatları 800 liradan büyükbaş hayvanlar ise 7 bin liradan başladığına dair iddialar var. Geçen yıl ile kıyaslandığında ise yüzde 10 bir zam görülüyor. Bu zam hakkında da açıklamalarda bulunan Başkan Haydar Demirezer; "Bu zam aslına yeterli bir zam değil. Üç ayda yeme zaten yüzde 20 zam geldi. **Küçükbaş hayvancılıkta** belki meraya dayalı daha çok beslendiği için çok etkilermiyor ama insanları geçen sene ki Aralık veya Kasım doğumlarıyla kurbanlığa hazırlayan insanlar kurbandan bir iki ay öncesine kadar meradan otlatarak belli bir cüseye ulaştırıp ondan sonra içeriye alıp et tutması için fabrika yemeleri veya arpa yedirerek kurbandan hazırık yapma dönemi var. Bu iki aylık dönem sonuçta merada olmadığı için yetiştirici için bir külfet doğuruyor. Yem fiyatları 3 ay öncesinde 52 liraya bir torba yem alırken bugün bu yem 70 lira. Yani bu oranı düşünürsek yüzde 10'k bir artış çok değil aslında."

DIŞI DAMIZLIK KESİLMEMELİ

"Eğer sektörden olan insanlar bu

isten kar elde edemiyorsa sizin dışı damızlık kesmeniz yasak demeniz maalesef onları durdurmuyor. Zaten insanlar para kazanmış olsa düşünsenize doğacak yavrusunu bir sonraki kurbanlıkta satacak. O anaç anneyi neden kessin? Para kazanmadığı için kesiyor. İhtiyacı olduğu için kesiyor. Borcu olduğu için kesiyor. Gerçekten dışı damızlık kesilmemeli. Kesmek bu ülkenin hayvancılığına ihanettir. Ama siz insanlara bunu yaptırılmazsınız. Çünkü kurbanlıkların hepsi çok da kontrollü kesilmiyor. Devlet tamam 10 yıl önceye göre bu konuda mezbahalar var, kesim yerleri var, kontroller yapıyor. Veteriner hekimler ciddi bir emek sarf ediyor; ama yine de bunun çözümünü insanların bu işten para kazanmasını sağlamak ki damızlık dışı hayvanını kestirmesin. Ben yine dışı hayvanın kesilme ihtimalini görüyorum. Kesilecektir bu da bizi üzüyor tabii."

ANAÇ HAYVAN SAYISI ARTMIYOR

Gaziantep'teki hayvan sayıları hakkında da bilgi aktaran Başkan Demirezer; "Bizim birlikten destek alan yaklaşık 600 bin adet anaç, desteklemeye hak kazanan hayvan var. Kayıtlı olmayan hayvan da vardır. Yani bunun hemen hemen yarından biraz fazlası koyun, 250 bini keçi varlığı var anaç hayvan olarak. Tabii bu 1 milyon olması gerekti. Yani son yıllara baktığımızda bu sayı artmıyor. Her yıl doğuran yavrumuzun birinin dişi, birinin erkek olduğunu düşündüğünüzde 5 yıl önce de 600 bin hayvan varken bugün de rakam aynı. Bu dışı hayvanlara ne oluyor? Dedğim gibi kesiliyor. Sektörün insanları çok mutlu etmemesinden kaynaklanıyor. Bunun çözümü ise meraların korunması, mera sorunlarını çözülmesi, kaba yem fiyatlarının düşürülmesi, çobanların istihdam ile ilgili sigortayla ilgili bakanlığın verdiği desteklerin biraz daha artırılmasıyla **küçükbaş hayvancılığın** canlandırılması sağlanmak zorunda."

KÜÇÜKBAŞ YANLIŞ POLİTİKASI YANLIŞ

"Türkiye'de eğer biz bugün pahalı et yiyorsak son 15 yıl içindeki yanlış **küçükbaş hayvan** politikalarıyla bu hale geldik. Büyükbaş hayvan tamam; ama bizim coğrafyamız

büyükbaş hayvan coğrafyası değil. Büyükbaş bir hayvan 40 kilo yem tüketirken siz merada veyahut kapalı yapıyorsanız entansif bile yapıyorsanız 3 kilo ile bu hayvanı besleme şansınız var. Tükettiği suyu falan düşünürseniz çevreye verdiği hava kirliliğini düşünürseniz biz aslında büyük başı değil 15 yıl önceki ülkedeki hayvancılığı artırmak için büyükbaşla harcadığımız eforu küçükbaşla harcamış olsaydık bugün bu sorunu yaşamazdık umarım yeni sistem yeni bakanlık bu sorunu çözer bizlerde üreticimizi desteklemeye devam ederiz."

VATANDAŞ NE DEDİ?

SON GÜNÜ BEKLEYECEĞİM

Mehmet Hacıoğlu: "Kurbanlıklar ilk çıktığında genellikle fiyatı yüksek oluyor. O yüzden kurbanlığı almak için son günü bekleyeceğim. Kurbanlık üreticileri de emimin zorlanıyordur ancak vatandaş olarak bizim de bütçemiz çok kısıtlı."

SATICILAR UÇMUŞ

Vakkas Karataş: "Alıcı olarak fiyatları çok pahalı buluyoruz. Satıcılar fiyatı uçurmuş. Bu fiyatlara nasıl kurbanlık alalım. Fiyatların düşmesini bekliyoruz. Mecbur alacağız. Her yıl fiyat artıyor ama bizim gelirimiz artmıyor. Bize de yazık."

ASGARI ÜCRETLİ KURBANLIĞI NASIL ALACAK?

Asım Öztürk: "Şu anda asgari ücret 1600 TL. Kurbanlık en düşüğü 800 - 850 lira arasında. Bir aile kurban kestğinde o ay bu parayla başka ne yapabilir ki? Hep konuşuyoruz ama kimse bir çözüm üretmiyor."

ALLAH SONUMUZU HAYIR ETSİN

Mustafa Ates: "Henüz pazara gidip kurbanlık bakmadım ancak piyasada konuşulan fiyat kilosunu 20 lira olacak diye söylüyorlar. Geçen yıl da 18 lira civarındaydı bu yıl elbette yükselecek ancak bizim gibi alım gücü düşük insanların kurbanlık kesimi her geçen yıl daha da zorlaşıyor. Allah sonumuzu hayır etsin."

ÇETİN KARABIYIK

Küçükbaş 800 TL Büyükbaş 7 bin TL

Kurban Bayramı'na 21 gün kala İstanbul'da kurban hareketliliği başladı. Kurbanlık fiyatları bu yıl geçen yıla göre yüzde 10 zlandı. En düşük küçükbaş fiyatı 800 lira, en düşük büyükbaş fiyatıysa 7 bin lira oldu. >>8'de

EKONOMİ SERVİSİ

Kurban Bayramı'na 21 gün kala İstanbul'da kurban hareketliliği başladı. Kurbanlık fiyatları bu yıl, geçen yıla göre yüzde 10 zamlandı. En düşük küçükbaş fiyatı 800 lira, en düşük büyükbaş fiyatı ise 7 bin lira oldu.

Kırmızı Et Sanayicileri ve Üreticileri Birliği (ETBİR) Yönetim Kurulu Başkanı Ahmet Yücesan, bu seneki büyükbaş ve küçükbaş fiyatlarında geçen seneye göre yüzde 10'luk bir fiyat artışının beklendiğini ifade ederek, "Yem, mazot ve ilaç gibi girdiler dolar ile alınıyor. Son üç-dört ayda girdilerde yüzde 30'luk artış oldu ancak piyasanın talebi bu fiyatı karşılamı-

yor. Dolayısıyla geçen seneye göre yüzde 10 artış olacak" diye konuştu.

Yücesan, "Geçen sene büyükşehirlerde toplu kurban satışı yapılan yerlerde büyükbaşta canlı kilogram (sığır) 22 ila 23 lira civarındaydı. Bu sene 25 ila 26 lira olması bekleniyor. Geçen sene kilogramı 24 ila 25 lira olan küçükbaş için de 27 ila 28 lira civarı fiyat bekleniyor" dedi. Bayramın bu sene 9 günlük bir tatile denk geleceğini aktaran Yücesan, bu nedenle büyükşehirlerde kurban kesimlerinde çok büyük bir potansiyel beklemediklerini kaydetti. Yücesan, "Kurban Bayramı'nda 800 bin ila 1 milyon büyükbaş ve 2 buçuk milyon küçükbaş hayvan kesiliyor" dedi.

KURBANLIKLAR PAZARA İNDİ

► **YAKLAŞAN** Kurban Bayramı öncesi bölgenin en büyük hayvan pazarlarından biri olan Şanlıurfa Siverek'teki hayvan pazarında, kurbanlıklar görücüye çıktı. İlçenin Fırat mahallesinde bulunan ve haftanın 6 günü açık olan pazara hayvanlarını satmak için getiren besiciler alıcı bulmakta zorluk çekiyor. Fiyattan memnun olmayan besicilerin birçoğu, zarar ettikleri gerekçesiyle hayvanlarını satmadan geri götürüyor. 25 yıldır **küçükbaş hayvan** pazarında esnaflık yapan Hüseyin Kartal, "Piyasadan kimse memnun değil, daha önce canlı 20-21 TL'ye alınan hayvanların fiyatı,

şimdi 17-17,5'a inmiş durumda. Bu fiyatta dahi alıcı yok. Saman, arpa çok pahalı bundan dolayı herkes zarar ediyor. Kurban Bayramı yaklaşırken fiyatların yükseleceğini umut ederken, maalesef düşüyor" dedi. Büyükbaş hayvan pazarında esnaflık yapan Celal Dilberoğlu, "Bu

yıl fiyatlar geçen seneye oranla iyi olmasına rağmen, alıcı bakımından çok düşük. Geçen sene kişi başına kurbanlık bin 200 lira civarındayken, bu sene bin 500 lira civarında ama alışveriş yok. Hayvanlarımıza rağbet yok, dışarıdan gelen yabancı yok" diye konuştu

Meralar yoksa ucuz et de yok

ÜLKEMİZİN içinde bulunduğu kırmızı et krizinin temelinde meraların yok edilmesi yatmaktadır. Türkiye'de 1928'de çayır-mera alanı 46 milyon hektar olup, işlenen arazilerin 7 katıydı. Çayır mera varlığımız günümüzde 15 milyon hektarın altına düşmüş ve ekolojik denge bozulmuştur. Dünyada 3,4 milyar hektar mera alanı olduğu tahmin edilmektedir. **Dr. Necdet Oral S5**

Bugün Türkiye'de hâlâ kırmızı et fiyatlarındaki önlenemeyen artışı ve yüksek girdi maliyetleri altında can çekişen hayvancılık politikalarını tartışıyorsa bu sorunların ucu meralara dayanmaktadır

Mera yoksa ot, ot yoksa ucuz et yok

KONUK YAZAR

Dr. Necdet Oral

Ziraat Mühendisi

Hayvansal üretimin sorunlarının bir kısmını ülkemiz tarımının genel sorunlarından kaynaklanmaktadır. Sorunlar daha çok yetiştirme ve sağlıklı olmakla birlikte, önemli bir kısmı besleme ve yenilemeye ilgilidir. Hayvanların beslenmesi ile ilgili sorunlara bakıldığında; öncelikle kaliteli kaba yem açığı sorunu öne çıkmaktadır. Kaba yem açığını başlıca nedenleri; çayır-mera alanlarının miktar ve kalitesindeki yetersizlik, yeni bükileri üretiminin yaygınlaşmaması, kurutma ve depolamadaki yanlışlıklar olarak sayılabilir.

Ülkemizin içinde bulunduğu kırmızı et krizinin temelinde meraların yok edilmesi yatmaktadır. Türkiye'de 1928'de çayır-mera alanı 46 milyon hektar olup, işlenen arazilerin 7 katıydı. Çayır mera varlığımız günümüzde 15 milyon hektarı altına düşmüş ve ekolojik denge bozulmuştur. Dünyada 3,4 milyar hektar mera alanı olduğu tahmin edilmektedir. Bunun yüzde 12'si Çin'de, yüzde 11'i Avustralya'da, yüzde 7'si ABD'de, yüzde 6'sı Brezilya'dadır. Türkiye dünya mera alanı sıralamasında 42. sırada yer almaktadır.

Meralar uzun yıllar boyunca hayvancılık için ucuz ve sürdürülebilir bir yem kaynağı olarak düşünülmüş; Türkiye'nin geniş çayır-meralara sahip olduğu varsayılmıştır. Bu değerlendirme, bulunulan coğrafyanın iklimsel koşullarına bağlı olarak kırılma bir yapıda olan meraların niteliklerinde bozulmaya yol açmış, hayvancılık için son

zasyonun artmasıyla meralar yoğun bir şekilde sürülerek bitkisel üretim alanına dönüştürülmüş; bunun sonucunda 1950-1975 döneminde mera alanları yüzde 40 oranında düşmüştür. Buna karşılık aynı dönemde hayvan sayısı yaklaşık yüzde 70 artmıştır. Başka bir deyişle daha az alanda daha çok sayıda hayvan otlatılmıştır. Meralar o dönemden sonra aşırı ve kontrolsüz otlatma ve kuraklık nedeniyle daha fazla tahrip olmuştur.

Meralar küçükbaş hayvanlar için uygundur

Mera alanlarının azalması; bu alanların bitkisel üretime açılmasıyla aynı sıra, kontrolsüz ve bilinçsiz otlatılmamı sonucudur. Mera alanlarının bölgelere göre ancak yüzde 15-50'ünde bitki örtüsünün yeterli olduğu tahmin edilmektedir. Bu durumda Türkiye'nin mera alanlarının değerlendirme açısından küçükbaş hayvanlıkta başka seçeneği kalmamaktadır.

Meraların bölgesel dağılımı

Türkiye'deki çayır-mera alanlarının yüzde 39'u Doğu Anadolu, yüzde 34'ü İç Anadolu ve yüzde 10'u Karadeniz Bölgelerinde yer almaktadır; bu üç bölgenin pay yüzde 83'e ulaşmaktadır.

Meralarda dekara kuru ot verimi 80 kg

Meraların tarım alanlarına dönüştürülmesi ve hayvan sayısındaki artış, daha küçük alanda daha fazla hayvan stoklanmasına yol açmıştır. Aşırı otlatma ve otlatma süresinin uzaması, meralardaki yüksek kaliteli bitki türlerinin sayısında azalmalara yol açmış; sonuçta ortak mera alanlarının otlatma kapasitesi dramatik bir şekilde azalmıştır.

Türkiye'de Yıllara Göre Arazi Kullanımı (Milyon ha)

Yıllar	Tarım Arazileri	Çayır- Mera Alanları	Orman Alanları
1949	15,3	38,6	10,4
1960	25,3	28,7	10,6
1970	27,3	21,5	18,3
1980	28,2	21,2	20,2
1990	27,9	14,2	20,2
2000	26,4	12,4	20,8
2010	24,4	14,6	21,5
2017	23,4	14,6	22,3

Kaynak: TÜİK

derece önemli olan kaba yemlerin yeterli ölçüde teminini güçleştirmiştir.

Mera alanları düşüyor...

Ülkemiz meralarında başlangıçta hayvan sayısı görece olarak az olduğundan aşırı otlatma sorun değildi. 1950'lerden sonra tarımda mekani-

zasyonun artmasıyla meralar yoğun bir şekilde sürülerek bitkisel üretim alanına dönüştürülmüş; bunun sonucunda 1950-1975 döneminde mera alanları yüzde 40 oranında düşmüştür. Buna karşılık aynı dönemde hayvan sayısı yaklaşık yüzde 70 artmıştır. Başka bir deyişle daha az alanda daha çok sayıda hayvan otlatılmıştır. Meralar o dönemden sonra aşırı ve kontrolsüz otlatma ve kuraklık nedeniyle daha fazla tahrip olmuştur.

Hayvancılıkta dışa bağımlılığı artırıyor

Hayvansal üretimin en

önemli girdilerinin başında yem gelmektedir. Girdi maliyetlerinde yemin payı üretim biçimine göre değişmektedir. Örneğin süt sığırcılığında yüzde 60; sığır besisinde yüzde 40 dolayındadır.

Hayvancılığın geliştiği ülkelerde mera alanları hem çok iyi korunmakta hem de çok verimli kullanılmaktadır. Yalnız hayvanların beslenmesi ve yem bitkisi üretimi için değil, doğal kaynakların korunması, sürdürülebilir tarımsal üretim için meralara önem verilmektedir.

Hayvan yeminin İrlanda'da yüzde 97'si, İngiltere'de yüzde 83'ü, Fransa'da yüzde 71'i, Hollanda'da ise yüzde 54'ü meralardan karşılanmaktadır.

Türkiye'ye önemli düzeyde sığır, koyun ve sığır eti satan ülkelerin mera varlıklarının nüfusları ile karşılaştırıldığında oransal olarak genis çayır mera alanlarına sahip oldukları görülmektedir.

Türkiye'ye Canlı Hayvan ve Kırmızı Et İhraç Eden Başlıca Ülkelerde Mera Alanları

Bugün Türkiye'de hâlâ kırmızı et fiyatlarındaki önlenemeyen artışı ve yüksek girdi maliyetleri altında can çekişen hayvancılık politikalarını tartışıyorsa bu sorunların ucu meralara dayanmaktadır.

Türkiye bir yandan meralarını sanayiye, turizme, toplu konut tahsis ederken öte yandan milyarlara doluluk yem hammaddesi ithal etmektedir. Örneğin 2016 yılında 8,8 milyon tonluk, 3 milyar dolar değerinde yem hammaddesi ithalati gerçekleştirilmiştir.

Ülkeler	Nüfus (Bin Kişi)	Çayır-Mera (Bin ha)	Sığır (Bin Baş)	Koyun (Bin Baş)
Uruguay	3.457	12.000	11.993	6.546
Avustralya	21.589	319.457	26.971	67.543
Brezilya	209.288	196.000	218.225	18.434
Çek Cumhuriyeti	10.591	1.001	1.416	218
Macaristan	9.781	761	821	1.190
Romanya	19.585	4.655	2.092	9.810
Almanya	82.695	4.677	12.467	1.574
İspanya	46.572	9.232	6.257	15.983

Meralar yağmalanacak...

Ülkemizde özellikle son yıllarda, mera denildiğinde yağmalanacak, rant elde edilecek alanlar akla gelmekte olup; meralar devletin malı olduğu için, "devlet malı deniz, yemeyen domuz" misali, herkesin hedefindeki alanlardır. Hem kamu kurumları, yerel yönetimler de özel sektör yeni bir yatırım yapacağı zaman gözü mera alanlarındadır.

Yasal düzenlemelerle meralar rantta açıldı

Tarım ve hayvancılık önemsenmeyince ve mera alanlarına bakış açısı rant eksenli olunca,

yapılan yasal düzenlemeler de buna uygun olmaktadır.

1998 tarihli ve 4342 sayılı Mera Kanunu'nun "Tahsis Amacının Değiştirilmesi" başlıklı 14. maddesinin 1. fıkrası hükümete göre "Tahsis amacı değiştirilmedikçe mera, yaylak ve kslaktan bu Kanunda gösterilenden başka şekilde yararlanamaz". Bu nedenle üzerinde en fazla değişiklik yapılan da 14. maddede olmuştur.

Kanun metninin ilk halinde tahsis amacı değişikliği; maden ve petrol faaliyeti için zaruri olan, turizm yatırımları için zaruri olan, kamu yatırımları yapılması için gerekli bulunan, imar planlarının hazırlanması, toprak muhafazası, gen kaynaklarının korunması, milli park ve muhafaza ortamı kurulması, doğal, tarihi ve kültürel varlıkların korunması, sel kontrolü, akarsular ve kaynakların düzenlenmesi için ihtiyaç duyulan yerler ile sınırlı idi.

8 Haziran 2004 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan 5178 sayılı Mera Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un 3. maddesi ile Mera Kanunu'nun 14. maddesi yeniden düzenlenmiştir. Yapılan düzenleme ile köyün ortak ihtiyaçlarında kullanılmak üzere ihtiyaç duyulan, ilke güvenliği ve olağanüstü hâl durumlarında ihtiyaç duyulan, doğal afet bölgelerinde yerleşim için ihtiyaç duyulan yerler için de meraların tahsis amacının değiştirilebileceği belirtilmiştir.

Söz konusu sayılı Kanun'un

tahsis amacı değişiklikleri için de dahi edilmiştir.

Hükümetlerin çok sıklıkla basırdığı KHK'lar ile de meraların amaç dışı kullanılması yönünde yasal düzenlemeler yapılmıştır. Bunun en somut örneğinden biri, 17 Ağustos 2011 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan KHK'dır. Bu KHK ile İmar Kanunu'nun 27. maddesi değiştirilerek "Köy yerleşik alan sınırları içerisinde 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu hükümleri uygulanmaz" hükmü getirilmiştir. Böylelikle köy sınırları içerisindeki alanlara konut ve turistik tesislerin kurulmasına izin verilmiş oldu.

Aynı KHK ile İmar Kanunu'na bir "EK Madde" eklendi: "Mera, yaylak ve kslakların geleneksel kullanım amacıyla geçici yerleşme yapılarak yem için kullanılan kısımların kamu hizmetleri için gerekli alanların dışındakiler, talep sahiplerine bedeli karşılığında 29 yıla kadar tahsis edilebilecektir. Mera, yaylak ve kslakların turizm merkezleri ile kültür ve turizm gelişimi bölgeleri kapsamında kalan kısımları, 2634 sayılı Turizm Kanunu çerçevesinde kullanılmak ve değerlendirilmek üzere Kültür ve Turizm Bakanlığına tahsis edilebilecektir." Meraların tamamen amaç dışı kullanıma açan bu düzenleme ile mera alanları imara açılmış oldu.

Yirmi yıllık ot bedelini öde, merayı imara aç

Mera Kanunu'nda yapılan değişikliklere paralel olarak Mera Yönetmeliği, özellikle de Yönetmeliğin Tahsis Amacının Değiştirilmesini Düzenleyen 8. maddesi çok sıklıkla değiştirildi.

Sonuç

»Sürdürülebilir bir yaşam için doğal varlıkların ve ekosistemlerin korunması gerekmektedir. Mevcut doğal varlıklarımızın sürdürülebilirliği, bu alanların ıslah edilmesi ve korunmasıyla mümkündür.

»Hayvancılıkta dışa bağımlılıktan kurtulmak isteniyorsa öncelikle Mera Kanunu'nun 14'üncü maddesi gözetilerek tahsis amacı değişikliğini kolaylaştıran düzenlemeler yürürlükten kaldırılmalı, tahsis amacı değişikliği daha zor hale getirilmelidir.

»Mera ve otlağlardan daha etkin bir şekilde yararlanılmasını sağlayacak mera ıslah, otlatma planlanması, kapasite belirlenmesi gibi uygulamaların yürütülmesi ve yaygınlaştırılması gibi konularda gerekli düzenlemeler yapılmalıdır.

»Meralar ve tarım arazilerinin amaç dışı kullanımına izin verilmemelidir; bu alanlar hiçbir gerekçe ile yapılaşmaya açılmamalıdır.

'Kırklareli kıvırcığı' markalaşacak

Kırklareli'nde, nesli tükenme tehlikesiyle karşı karşıya olan ve 7 yıl önce Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından koruma altına alınan 'kıvırcık koyunu' ırkının geliştirilmesi ve coğrafi işaret alınması amacıyla iş birliği protokolü imzalandı.

Trakya Kalkınma Ajansı ve Kırklareli **Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği** arasında imzalanan protokol ile Türk Patent Enstitüsü'ne coğrafi işaret başvurusu yapılması hedefleniyor.

Trakya Kalkınma Ajansı binasında düzenlenen törende, protokol Kalkınma Ajansı Genel Sekreteri Mahmut Şahin ile birlik başkanı Bülent Oral tarafından imzalandı.

İmzalanan protokolün ardından gazetecilere açıklamada bulunan Oral, kıvırcık ırkının et kalitesi yönünden Türkiye'de koyun ırkları arasında ilk sırayı aldığını söyledi.

Kırklareli'nin **küçükbaş hayvancılığın** üretim merkezi haline gelmesi için çabaladıklarını aktaran Oral, "Kırklareli **Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği** üyelerimize hizmet edebilmek için gece gündüz çalışmalarımızı sürdürüyoruz. **Küçükbaş hayvancılığının** et, süt ve yapağı verimini yükselterek ilimizin **küçükbaş hayvancılığının** üretim merkezi haline gelmesini sağlamak için çalışmalarımız ilk günde olduğu gibi önümüzdeki süreçte de devam edecek. Kırklareli kıvırcığını her fırsatta anlatmaya ve tanıtmaya çalışıyoruz." diye konuştu. (aa)